

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

WOENSDAG 13 AUG. 1873

-vervolg van blad 1873p1

Verder luidt 't protest aldus: "De Kerkeraad" etc. Wie maken de Kerkeraad uit? 't Algemeen Synodaal Reglement voor de Herv. Kerk geeft ons daarop antwoord en wel in art. 19 al. 2, 't welk luidt: "de *algemeene* kerkeraad (hoedanige er te Hijkersmilde en Kloosterveen bestaat) .... is zamengesteld uit één (of meer) predikanten en uit ouderlingen en diakenen." Nu treedt volgens art. 9, 15 en 16 van 't Reglement op de Vacaturen, in eene vacante gemeente, de consulent in de plaats van den pastor loci, d.i. van den eigenlijke predikant en is hij dus *Voorzitter* der Kerkeraad. Dus zal een ieder, die 't bewuste protest van de Smilder Zevenstar goed heeft gelden, duidelijk inzien, dat het niet uitgaat van den eigenlijken Kerkeraad, maar van sommige Kerkeraadsliden, personen buiten functie, tenzij men den heer *M.A. Hoogerbrugge* als president - dus als predikant - wil aanmerken, zooals Hoogst Dezelve zich zelven op zeer belagchelijke wijze qualificeert. Wel gelooven wij, dat hij de spil is, de hoofdpersoon, om welke zich de kleinere gestalten van *Boonstra, Bakker, Jonker, de Vries* en *Fernhout* groepeeren, doch dat hij ook den consulent, den heer ds. *Reijerkerk*, geheel onder den plak zou hebben - neen, dat gelooven wij nog niet.

't Blijkt uit bovenstaande reeds genoegzaam, dat de *geele* Pleiaden zich te veel aanmatigden, door zich reeds als *gouden* zonnen te willen vertoonen; de naïve eigenwaan van den heer *M.A. Hoogerbrugge* komt nog meer aan 't licht, als hij zich opwerpt als president des Kerkeraad, dus als predikant. 't Is mogelijk, dat die eigenwaan hem mantel en bef omgehangen heeft, omdat de heer *Hoogerbrugge* thans des Zondags preekt (zouden zijne preeken ook zooveel onzin bevatten als dit protest?), maar dat geeft hem slechts regt op den naam oefenaar, hoogstens evangelist. Hij stelle zich dus daarmede tevreden.

Ging ik op deze wijze mijne onkruidlezing voltooijen, dan zou ze wat te eentoonig en te teemrig worden - en dat zou men alleen mij kunnen verwijten, omdat men met alle gemak eenige kolommen van uw blad vol kan schrijven over het abnormaal organisme van 't kindje der heeren *Hoogerbrugge* c.s., zonder juist zijn onderwerp uit te putten.

Om dan wat variatie in 't stuk te brengen stappen wij van "den (on)christelijken hoogmoed" weer over op den onzin, die in 't bedoeld protest voorkomt.

Volgen we het juweeltje van kansel- of balie-welsprekendheid. (Zou Multatuli dit product niet tot den Wawelaarstijl rekenen?) Volgen we dat meesterlijk gewrocht van degelijkheid en gezond verstand verder, dan lezen we, van voren aan beginnende: "*De Kerkeraad* (dat dit verkeerd is hebben we gezien!) *van Hijkersmilde en Kloosterveen* gevoelt zich verpligt . . . . . *protesteert.*"

Let wel: *gevoelt zich verpligt, protesteert.* Welligt heeft de achtbare Kerkeraad willen zeggen: "*gevoelt zich verpligt te protesteeren*", dan zou 't stuk nog iets goeds bevat hebben, maar nu is het waarlijk moeilijk te begrijpen, wat de eigenlijke bedoeling des Kerkeraad is en 't is dan ook een gewoon burgermensch geenszins ten kwade te duiden, wanneer hij zich verwondert, dat ds. *Swiers* uit Rolde nog een eenigzins gangbare gedachte uit zie zee van wartaal heeft kunnen opvisschen. Alsof het nog niet genoeg ware, vinden we - om te zwijgen van de bijna Egyptische duisternis, die in 't geheele stuk heerscht - nog een grove talfout, die wij geheel op de rekening van den president-ouderling plaatsen. Deze schrijft dan: "Ned. Duitsch Herv.", dat dit fout is weet iedereen, die slechts goed lager onderwijs genoten heeft, al heeft hij geen vijf jaren in de theologie gestudeerd.

En zoo we de ondankbare taak volbragt hebben van in een "groot" en "achtenswaardig" collegie *grootte* en *achtenswaardige* fouten aan te wijzen, wij deden 't alleen om de reële waarde van 't bewust protest in 't licht te stellen, om, geleid door de waarheid der spreuk: mens sana in corpore sano, tot de conclusie te komen, dat zoo'n protest als bovenbedoeld niet dan uit kranke hersenen kan opdoemen en dat men zulke Kerkeraadsliden moet vergeven, omdat ze niet weten wat ze doen.

Smilde, 12 Aug. '73

X.

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

DONDERDAG 14 AUG. 1873

Ingezonden stuk.

Mijnheer de redacteur!

Toen ik het ingezonden stuk van X. in de Drentsche Courant van heden las, dacht ik onwillekeurig aan zekeren leeraar der H.B.S., die dezer dagen een werkje het licht gaf, waarin onder de rubriek "cacographie" eenige volzinnen uit de werken van *Bilderdijk* en anderen ter verbetering werden opgegeven en waarover hem in de Gids zoo duchtig is de les gelezen.

- vervolg op blad 1873q1